

Motion till riksdagen 2019/20:3456

av **Bengt Eliasson m.fl. (L)**

med anledning av skr. 2019/20:50 Riksrevisionens rapport om jämställd sjukfrånvaro

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att främja likvärdighet för män och kvinnor i sjukskrivningsprocessen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen (RRV) har granskat om kvinnor och män bedöms likvärdigt i sjukskrivningsprocessen (RiR 2019:19). Granskningen visar enligt Riksrevisionen att könsskillnaderna i sjukfrånvaro mellan män och kvinnor med lindrig eller medelsvår psykisk ohälsa delvis förefaller osaklig och orsakad av att män och kvinnor med likvärdig arbetsförmåga sjukskrivs i olika utsträckning. RRV har däremot inte funnit några osakliga könsskillnader bland patienter med smärtdiagnos.

Granskningen ger enligt RRV inte svar på huruvida kvinnor sjukskrivs mer, eller om män sjukskrivs mindre, än vad sjukförsäkringens regelverk medger. Regeringen drar med anledning av rapporten slutsatsen att det är svårt att dra en skarp gräns mellan osakliga och sakliga skillnader i läkarnas bedömning av patientens behov av sjukskrivning och menar att inga ytterligare åtgärder bör vidtas.

RRV rekommenderar regeringen att ge Försäkringskassan i uppdrag att återkommande följa upp läkarintygsskrivande för män och kvinnor på olika vårdgivarenheter och att tillsätta en utredning som ska komma med förslag på hur hälso- och sjukvården ska få incitament att minska utrymmet för osakliga könsskillnader i sjukfrånvaron, hur kvaliteten och enhetligheten i läkarintygen kan öka och hur läkarnas kunskaper om patienternas arbetssituation ska kunna förbättras.

Regeringen avvisar RRV:s rekommendationer och menar att en minskad osäkerhet i arbetsförmågebedömningen bäst uppnås genom de åtgärder som nu vidtas, bl.a. genom

Socialstyrelsens och Försäkringskassans åtgärder inom ramen för det s.k. dialoguppdraget. Regeringen kommer därför inte att ge Försäkringskassan något nytt uppdrag eller tillsätta en utredning i enlighet med RRV:s rekommendationer.

Den allmänna uppfattningen bland läkarna är att skrivandet av läkarintyg tar mycket tid, vilket bl.a. beror på att allmänläkarna inte har tillräckliga kunskaper om vad man ska tänka på vid bedömningen av en persons arbetsförmåga i ett visst yrke och därmed hur patienternas arbetssituation ska kunna förbättras.

Utöver att förbättra utbildningen för allmänläkarna finns det också skäl att se över de nuvarande reglerna för sjukskrivningsprocessen. En allmänläkare med goda kunskaper i arbetsmedicin skulle kunna ges rätt att sjukskriva patienter under en kortare tid än t.ex. en månad eller när sjukskrivningstiden är tydlig och ”standardiserad” vid armbrott eller liknande skador.

Det skulle innebära ett system likt det i dag, men med en långt mindre komplicerad kontrollapparat hos Försäkringskassan som inte träffar patienten och därmed inte kan göra bedömningen på samma sätt.

Med en sådan förenklad modell skulle Försäkringskassan ges möjlighet och utrymme till en helt ny sorts bedömning vid en längre tids sjukskrivning som kräver fördjupad och omsorgsfull bedömning och prognos av den framtida arbetsförmågan, t.ex. av multidisciplinära team med arbetsmiljökunniga läkare, psykologer, kuratorer och inte minst sjukgymnaster som är de som faktiskt har utbildats för att kunna bedöma arbetsförmågan.

En sådan omfattande förändring som beskrivs ovan kräver dock att regelverket för sjukskrivningsprocessen ses över. Vi anser därför att riksdagen bör följa RRV:s rekommendationer om att ge Försäkringskassan ett nytt uppdrag och tillsätta en utredning i enlighet med RRV:s förslag.

Bengt Eliasson (L)

Barbro Westerholm (L)

Maria Nilsson (L)

Lina Nordquist (L)

Mats Persson (L)

Johan Pehrson (L)

Gulan Avcı (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)